

61978J0101

Cauza 101/78

HOTĂRÂREA CURȚII  
DIN 13 FEBRUARIE 1979\*

**Granaria BV**

**împotriva**

**Hoofdproduktschap voor Akkerbouwprodukten**

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,  
formulată de Collège van Beroep voor het Bedrijfsleven)

„Lapte praf, răspundere națională”

În cauza 101/78,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către  
College van Beroep voor het Bedrijfsleven, pentru pronunțarea, în litigiul aflat pe rolul acestei  
instanțe, între

GRANARIA BV, Rotterdam,

și

HOOFDPRODUKTSCHAP VOOR AKKERBOUWPRODUKTEN, Haga,

a unei hotărâri preliminare privind, în special, interpretarea Regulamentului nr. 563/76 al  
Consiliului din 15 martie 1976 privind achiziționarea obligatorie de lapte praf degresat deținut de  
agențiile de intervenție și destinat utilizării în hrana pentru animale (JO L 67, 15.3.1976, p. 18),  
precum și a articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE,

CURTEA,

constituită din H. Kutscher, președinte, J. Mertens de Wilmars și Mackenzie Stuart, președinți de  
cameră, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O’Keefe, G. Bosco și A. Touffait,  
judecători,

avocat general: F. Capotorti

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

---

\* Limba de procedură: olandeza.

1. Prin ordonanța din 31 martie 1978, primită la Curte la 21 aprilie 1978, College van Beroep voor het Bedrijfsleven a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, un număr de întrebări privind interpretarea unor diferite dispoziții de drept comunitar, în special în domeniul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de acte normative declarate ca nelegale;
2. Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între o societate importatoare de hrană pentru animale, reclamantă în acțiunea principală, și autoritatea competentă olandeză, pârâtă în acțiunea principală, privind răspunderea față de prejudiciul pe care reclamanta pretinde că l-a suferit datorită unei decizii adoptate de pârâtă în temeiul Regulamentului nr. 563/76 al Consiliului din 15 martie 1976 privind achiziționarea obligatorie de lapte praf degresat deținut de agențiile de intervenție și destinat utilizării în hrana pentru animale (JO L 67, 15.3.1976, p. 18), regulament care ulterior a fost declarat ca nelegal prin hotărârea Curții din 5 iulie 1977 în cauza 116/76, Granaria împotriva Hoofdprodukschap voor Akkerbouwprodukten (Rec. 1977, p. 1247).

*Cu privire la prima întrebare*

3. Prin prima întrebare s-a solicitat să se răspundă, în esență, dacă autoritatea administrativă națională competentă era obligată să refuze emiterea unui „certificat proteină”, în temeiul Regulamentului nr. 563/76, tuturor celor care nu îndeplineau condițiile prevăzute de regulament, atâta timp cât acesta nu era declarat nelegal;
4. Orice regulament intrat în vigoare în conformitate cu tratatul trebuie să fie presupus ca fiind valabil atâta timp cât o instanță competentă nu a constatat nelegalitatea acestuia;

Această presupunere poate fi desprinsă, pe de o parte, din articolele 173, 174 și 184 din tratat, care rezervă numai Curții de Justiție competența de a controla legalitatea regulamentelor și de a stabili, după caz, întinderea anulării acestora, și, pe de altă parte, din articolul 177 care acordă aceleiași Curți competența de a se pronunța în ultimă instanță asupra valabilității regulamentelor atunci când o contestație este introdusă în fața unei instanțe naționale;

5. Rezultă astfel din sistemul legislativ și jurisdicțional instituit prin tratat că, în cazul în care respectarea principiului legalității comunitare cuprinde, pentru justițiabili, dreptul de a contesta în instanță valabilitatea regulamentelor, acest principiu implică, de asemenea, pentru toți subiecții dreptului comunitar, obligația de a recunoaște eficiența deplină a regulamentelor atâta timp cât nelegalitatea lor nu a fost stabilită de o instanță competentă;
6. Prin urmare, ar trebui răspuns la prima întrebare că, atâta timp cât Regulamentul nr. 563/76 din 15 martie 1976 nu a fost declarat nelegal în conformitate cu tratatul, autoritățile naționale responsabile cu punerea în aplicare a acestuia erau obligate să refuze emiterea unui „certificat proteină”, în temeiul regulamentului, tuturor celor care nu îndeplineau condițiile prescrise;

*Cu privire la a doua întrebare*

7. Prin a doua întrebare se solicită să se răspundă, în esență, dacă tratatul și principiile pe care acesta se bazează implică faptul că autoritățile naționale din domeniu aveau competența de a scuti un solicitant de condițiile prescrise pentru emiterea unui „certificat proteină” în temeiul Regulamentului nr. 563/76;

8. Răspunsul la această întrebare nu poate fi decât negativ, din moment ce regulamentul nu conține nici o dispoziție expresă care să permită derogarea de la aceste condiții și întrucât în cazul de față nici un principiu superior de drept comunitar nu poate fi invocat pentru a permite autorităților naționale să interpreteze regulamentul într-un alt sens;

*Cu privire la a treia întrebare*

9. Prin a treia întrebare se solicită să se răspundă, în esență, dacă articolul 215 paragraful al doilea din tratat trebuie să fie înțeles în sensul că, prin faptul că a adoptat Regulamentul nr. 563/76, Comunitatea este direct răspunzătoare, față de persoanele care susțin că sunt vătămate, de prejudiciile suferite de acestea prin simplul fapt al aplicării regulamentulului de către autoritățile naționale;
10. Curtea, în hotărârea din 25 mai 1978 în cauzele conexe 83/76 și 94/76 și 4, 15 și 40/77, HNL și alții împotriva Consiliului și a Comisiei (Rec. 1978, p. 1209), a afirmat că lipsa de valabilitate a Regulamentului nr. 563/76 nu este suficientă pentru a angaja răspunderea Comunității în temeiul articolului 215 paragraful al doilea din tratat;

Trimiterea la această decizie scutește Curtea de a răspunde la întrebarea adresată, cu atât mai mult cu cât o întrebare privind aplicarea articolului 215 paragraful al doilea nu poate fi soluționată în cadrul unei proceduri în temeiul articolului 177 din tratat;

*Cu privire la a patra și a cincea întrebare*

11. A patra și a cincea întrebare, fiind adresate pentru cazul în care a treia întrebare ar primi un răspuns afirmativ, au devenit, în consecință, fără obiect;

*Cu privire la a șasea întrebare*

12. Prin a șasea întrebare s-a solicitat să se răspundă, în esență, dacă în ipoteza în care instanța națională trebuie să aprecieze eventuala responsabilitate a organismului național, este de competența acesteia să aplice articolul 215 paragraful al doilea din tratat sau exclusiv dreptul intern olandez;
13. Articolul 215 paragraful al doilea din tratat urmărește numai răspunderea Comunității pentru prejudiciile cauzate de instituțiile sale sau de către agenții săi în exercitarea funcțiilor acestora, excluzând eventuala răspundere a statelor membre și a agenților acestora;
14. Stabilirea răspunderii Comunității în temeiul articolului 215 paragraful al doilea din tratat este de competența Curții în conformitate cu articolul 178, cu excluderea competenței oricărei instanțe naționale;

Problema despăgubirii de către un organism național a prejudiciilor cauzate persoanelor de drept privat de către organismele și agenții statelor membre, fie datorită încălcării dreptului comunitar, fie printr-o acțiune sau o inacțiune contrară dreptului național, cu ocazia aplicării dreptului comunitar, nu intră sub incidența articolului 215 paragraful al doilea din tratat și trebuie să fie stabilită de instanțele naționale în funcție de dreptul național al statului membru în cauză;

*Cu privire la a șaptea și a opta întrebare*

15. Aceste întrebări se referă la eventualitatea aplicării articolului 215 paragraful al doilea din tratat de către instanța națională;

16. Rezultă din cele menționate anterior că aplicarea acestei dispoziții ține de competența exclusivă a Curții, cu excluderea competenței instanțelor naționale;

întrucât întrebările au devenit, în consecință, fără obiect;

Cu privire la cheltuielile de judecată

17. Cheltuielile efectuate de către guvernul Țărilor de Jos și de către Consiliul și Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura în fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

pentru aceste motive,

#### CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către College van Beroep voor het Bedrijfsleven, prin ordonanța din 31 martie 1978, hotărăște:

**1) Atâta timp cât Regulamentul nr. 563/76 din 15 martie 1976 nu a fost declarat nelegal în conformitate cu tratatul, autoritățile naționale responsabile cu punerea în aplicare a acestuia erau obligate să refuze emiterea unui „certificat proteină”, în temeiul regulamentului, tuturor celor care nu îndeplineau condițiile prescrise.**

**2) În absența unei clauze exprese de derogare, autoritățile naționale nu puteau acorda scutiri de la condițiile prescrise de regulament.**

**3) Problema despăgubirii de către un organism național a prejudiciilor cauzate persoanelor de drept privat de către organismele și agenții statelor membre, fie datorită încălcării dreptului comunitar, fie printr-o acțiune sau o inacțiune contrară dreptului național, cu ocazia aplicării dreptului comunitar, nu intră sub incidența articolului 215 paragraful al doilea din tratat și trebuie să fie stabilită de instanțele naționale în funcție de dreptul național al statului membru în cauză.**

Kutscher      Mertens de Wilmars      Mackenzie Stuart      Donner      Pescatore  
Sorensen                      O'Keeffe                      Bosco      Touffait

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 13 februarie 1979.

Grefier  
A. Van Houtte

Președinte  
H. Kirschner